

25.5.2022

Tiedon hyödyntämisen ja avaamisen hankkeen hankeryhmän kokous

Aika ti 24.5.2022 klo 13.03–15.35

Paikka Teams-toteutus

Osallistajat Tanja Lahti, hankepäällikkö, VM puheenjohtaja
Olli-Pekka Rissanen, johtava asiantuntija, VM varapuheenjohtaja

Jäsenet:

Lotta Engdahl, erityisasiantuntija, LVM (poistui klo 15.30)

Mika Tuikkanen, johtava tietohallintoasiantuntija, MMM (poistui klo 13.55)

Sami Niinimäki, opetusneuvos, OKM

Tuula Helander, johtaja, STM (poissa)

Tiina Salminen, johtava asiantuntija, TEM

Jani Heikkinen, neuvotteleva virkamies, VM (myös sihteeristön jäsen)

Anssi Hänninen, erityisasiantuntija, YM (liittyi klo 15.00)

Tarja Riihisaari, toimialan johtaja, Ilmatieteen laitos

Antti Kosonen, innovaatiojohtaja, Maanmittauslaitos

Kaisu Harju, ryhmäpäällikkö, Suomen ympäristökeskus

varajäsen Kristian Meissner, johtaja, Suomen ympäristökeskus (poistui klo 15.30)

Hannele Orjala, tietopalvelujohtaja, Tilastokeskus

varajäsen Outi Ahti-Miettinen, laatupäällikkö, Tilastokeskus

Tapio Oikarainen, kehityspäällikkö, Liikenne- ja viestintävirasto (poissa)

Pasi Rautio, projektipäällikkö, Helsingin kaupunki (liittyi klo 13.09)

varajäsen Hami Kekkonen, projektipäällikkö, Helsingin kaupunki

Markku Rimpelä, strategiajohtaja, Hämeenlinnan kaupunki (poissa)

Katariina Valtonen, kehittämisspäällikkö, Kouvolan kaupunki (liittyi klo 13.08)

Martti Vanala, ICT-kehittämisspäällikkö, Kuopion kaupunki

Pekka Kantola, tietohallintojohtaja, Kuusamon kaupunki (poissa)

Elisa Kettunen, kehittämisspäällikkö, Kuntaliitto (poissa)

Mikko Hoikka, toimialajohtaja, Medialiitto

Tarmo Toikkanen, toiminnanjohtaja Open Knowledge Finland

Ville Peltola, johtaja, Teknologiateollisuus

Pysyvät asiantuntijat (sihteeristö):

Mika Honkanen, kehityspäällikkö, Digi- ja väestötietovirasto

Heidi Innanen, hankekoordinaattori, VM

Kutsutut asiantuntijat:

Riitta Autere, neuvotteleva virkamies, VM

Mervi Haakana, projektipäällikkö, Tilastokeskus

Nico Kärjäjoja, suunnittelija, VM

Arvi Leino, erityisasiantuntija, Digi- ja väestötietovirasto

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Avattiin kokous ja käytiin läpi esityslistan sisältö.

Mika Tuikkanen esittäytyi ja kertoi osallistuvansa jatkossa hankeryhmän kokouksiin MMM:n edustajana.

Päätös: Todettiin kokous avatuksi klo 13.03 ja hyväksyttiin esityslista.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Käytiin tiiviisti läpi 29.3. pidetyn hankeryhmän kokouksen sisältö ja siitä laadittu muistio.

Päätös: Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio sellaisenaan.

3. Open Data Maturity - ja OECD:n Open Government Data 5.0 -kyselyihin vastaaminen

Riitta Autere VM:stä kertoi vastattaviksi saapuneista Open Data Maturity - ja OECD:n Open Government Data 5.0 -kyselyistä. Euroopan komission Open Data Maturity -kysely toteutetaan vuosittain, OECD:n kysely joka toinen vuosi. Tänä vuonna kyselyiden määräajat ajoittuvat samalle viikolle. Kyselyt sisältävät osittain päällekkäisiä kysymyksiä, mutta näkökulmat hieman vaihtelevat.

Hankeryhmäläisiltä pyydettiin apua vastausten kokoamiseen mahdollisimman hyvän datakattavuuden saavuttamiseksi. Edellisissä [Open Data Maturity - tuloksissa](#) Suomi oli sijalla 9. ja vuotta 2019 koskevassa [Open Government Data 5.0 OURdata Indexissä](#) Suomen sijoitus oli 28. Pohjatyötä kyselyihin vastaamiseksi ja vastausten koordinoimiseksi tehdään VM:ssä.

Hankeryhmän [Tiimeri-työtilaan](#) lisätään viikon 21 aikana koostetaulukko, johon on yhdistetty kummankin kyselyn kysymyspatteristot. Taulukkoon tehdään teemakohtaiset välilehdet, jotta kysymykset on helpompi löytää. Taulukkoon merkitään keltaisella edellisten kyselyiden vastaukset. Edellisestä vuodesta toistuvat kysymykset merkitään vihreällä ja oranssi merkintä tarkoittaa, että jokin kysymyksessä on muuttunut edellisvuodesta. Punaisella merkitään täysin uudet kysymykset. **Hankeryhmäläisiä ja heidän taustaorganisaatioitaan pyydetään täyttämään vastauksensa työtilassa olevaan taulukkoon perjantaihin 10.6. mennessä. Erillisiä taulukkoversioita ei ole mahdollista käsitellä tiukan aikataulun vuoksi.** Portaali- ja tekniset kysymykset tullaan toimittamaan erikseen Digi- ja väestötietovirastolle vastattavaksi.

Vastaukset koostetaan lopulliseen muotoon VM:ssä 13.-17.6. sekä toimitetaan OECD:lle 14.6. ja komissiolle 17.6.

Komissio valmistelee myös selvitystä Ukrainan sodan ja ukrainalaispakolaisten vaikutuksia kuvaavista tietoaineistoista (esim. saapuneiden pakolaisten määrä, vastaanottokeskukset). Käytiin läpi esimerkkejä tällaisista aineistoista. Näitä koskevat tiedot pyydettiin toimittamaan sähköpostitse osoitteeseen riitta.autere@vm.fi 30.5. mennessä. Jos on tullut suoraan jo vastanneeksi komissiolle, tästä voi myös laittaa tiedon Riitalle.

Päätös: Merkittiin tiedoksi alustus sekä kyselyihin vastaamisesta sovitut määräajat ja toimintatavat.

4. Hankkeen työpakettikohtainen eteneminen

Työpaketti 1:

Valtioneuvoston periaatepäätöksen toimeenpanoon liittyen järjestetään kaksi pyöreän pöydän keskustelua. Ensimmäisen pyöreän pöydän keskustelun 17.6. aiheena on tiedon väärinkäyttö ja siihen on lähetetty kutsu koko hankeryhmälle. Toinen keskustelu on tarkoitus toteuttaa 24.8., jolloin keskustellaan datastrategioista.

Tietopolitiikan koordinoinnin ja ohjauksen parantaminen on ollut tavoitteena jo tietopoliittisesta selonteosta lähtien. Tätä tehtävää ollaan tarjoamassa Julkisen hallinnon tiedonhallinnan ja digitalisaation strategiselle yhteistyöryhmälle, jossa on mukana sekä kuntien että valtion edustajia. Mahdollisena työkaluna toimisi periaatepäätöksen yhteydessä julkaistu tiekartta. Ehdotus esitellään

yhteistyöryhmän kokouksessa 8.6.2022. Poliittisen tason seuranta on digitalisaation, datatalouden ja julkisen hallinnon kehittämisen ministerityöryhmässä.

Kysyttiin, mikä on tiekartan toimeenpanon seuraava vaihe. Ensin yritetään saada selkänokkaa em. yhteistyöryhmästä. Seuraavaan hallitusohjelmaan toivotaan tietopolitiikan seuraavaa vaihetta jossakin muodossa.

Kommentoitiin, että ministeriöiden tietojohdamisen verkostossa on pohdittu tietotilinpäätöksiä, voisiko sen jotenkin ehkä yhdistää datastrategia-aiheeseen elokuun pyöreän pöydän keskusteluissa.

Työpaketti 2:

Keväällä valmisteltiin tiedon jakamiseen liittyvä eOppiva-koulutus, joka julkaistiin 11.5. osana isompaa kokonaisuutta. DVV on tehnyt suunnitelmaa loppuvuodelle tiedon jakamisen toimintamallin kehittämiseksi. Tarkoitus on avoimesti osallistaa eri tahoja toimintamallin päivittämiseen ja täydentämiseen.

Avoindata.fi:ssä on toteutettu käyttäjäkysely, jonka yhteydessä kysyttiin palautetta myös toimintamallista. Seuraavassa kokouksessa kuullaan yhteenveto kyselystä.

Edelleen on epäselvää, miten toimintamallin ylläpito ja kehittäminen jatkuvat vuodesta 2023 alkaen. JTS-budjettineuvotteluissa tähän ei osoitettu uutta rahoitusta. Asiaa selvitetään.

VN TEAS JULKIHINTA-hanke on päättymässä. Loppuraportti on ollut vertaisarvioinnissa ja tavoitteena on, että raportti julkaistaan juhannusviikolla.

Työpaketti 3:

Laatukriteereistä ja mittaristosta on annettu suositusehdotus tiedonhallintalautakunnan käsiteltäväksi. eOppiva-koulutus tiedon laadusta julkaistiin 11.5. Ohjeistuksen valmisteluun pystytään eOppiva-koulutuksen valmistuttua käyttämään enemmän aikaa.

Katsottiin aikajanalla menneitä ja tulevia työvaiheita. Tiedon laadun yhteistyöverkoston aloitustapaaminen oli 2.5. Verkoston tarkoitus on koota yhteen tiedon laadun kanssa työskenteleviä tahoja, jakaa ja lisätä osaamista sekä kehittää yhdessä tiedon laatua ja sen kuvaamista. Verkostossa on jo n. 70 jäsentä. Seuraavat verkostotapaamiset on suunniteltu pidettäväksi 8.9., 13.10. ja 1.12. Verkostolle on perustettu verkkosivu https://www.stat.fi/org/tilastokeskus/tiedon_laadun_yhteistyoverkosto.html.

VM:n kunta- ja aluehallinto-osasto järjesti keväällä Digikannustin-rahoitushaun, jossa toisena hakuteemana oli tiedon laadun kuvaaminen. Haussa tuli n. 50 hakemusta, joista n. 30 liittyi tiedon laatuun.

Työpaketti 4:

Tiedon yhteentoimivuuteen liittyvä eOppiva-verkkokoulutus valmistui 11.5. osana isompaa kokonaisuutta. DVV vastaa jatkossa API-periaatteiden ylläpidosta ja rajapintakehityksen verkostoyhteistyön koordinoinnista hankkeen tukemana. Myös tämän työn jatkuvuutta vuodesta 2023 eteenpäin selvitetään VM:ssä.

Semanttisen yhteentoimivuuden osalta nojataan VM:n linjatyössä tehtävään työhön.

Budjetti:

Katsottiin hankkeen toteumatilanne. Sidonta-aste tämän vuoden budjetista on n. 80 %.

Viestintä:

Hankkeen ajankohtaisista viestintäasioista nostettiin esiin seuraavaa:

- Hanke osallistuu [Kuntien digitalisointiviikolle](#) 7.6.
- Seuraava hankkeen tilannekatsaus ke 8.6. klo 15.00-15.30 (huom. muuttunut kellonaika).
- Viimeisin podcast-jakso julkaistiin tiedon laadusta huhtikuun lopulla. Tavoitteena on julkaista kesäkuun aikana vielä kaksi jaksoa, toinen liittyy tietoon kriisissä ja toinen toteutetaan yhteistyössä Suomen Akatemian kanssa.

Syksyksi on suunnitteilla paljon tilaisuuksia:

- Toinen pyöreän pöydän keskustelu 24.8., aiheena datastrategia

- Kuntamarkkinoilla hankkeen puheenvuoro 14.9.
- VM-Akatemia 15.9., suunnattu koko VM:lle ja teemana tietopolitiikka
- Infotilaisuus IT-yrityksille hankkeen tuotoksista (rajapinnat) 27.9.
- Hankkeen lopputilaisuus 3.11. verkkototeutuksena
- Tietopolitiikka-seminaari 8.11. hybriditoteutuksena, teemana tieto- ja teknologiapolitiikka.
- Lisäksi hankeryhmän kokoukset, tilannekatsaukset, podcast-jaksot, eOppiva-koulutusten kieliversioiden julkaisu ja viestintä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi työpakettikohtainen eteneminen, budjetin toteumatilanne sekä viestinnän ajankohtaiset asiat.

TAUKO klo 14.24-14.35

5. eOppiva-koulutuskokonaisuuden tilanne

Kolme uutta eOppiva-verkkokoulutusta on julkaistu 11.5.:

- Tiedot jakoon – julkisen datan jakamisen hyödyt ja toimintatavat
- Tiedon laatu – laadun merkitys ja kuvaaminen
- Tiedon yhteentoimivuus – merkitys ja mahdollistajat

Kiitos kaikille hankeryhmäläisille, jotka olivat erilaisissa rooleissa mukana. Tiedon äärellä – tehoa tiedon käyttöön -kokonaisuuteen kuuluvat myös Johdatus tietopolitiikkaan -koulutus ja Tiedon äärellä – tietopolitiikasta tekoihin -podcast.

Koulutuksista on viestitty mahdollisimman laajasti ja jatkossa nostetaan vielä yksitellen koulutuksia esiin somessa. Hankeryhmäläisten toivotaan jakavan tietoa koulutuksista omissa verkostoissaan ja kollegoilleen. Koulutuksia kannattaa hyödyntää esimerkiksi perehdytyksen tukena.

Päätös: Merkittiin tiedoksi eOppiva-koulutuskokonaisuuden tilanne.

6. Julkisen hallinnon rajapintatyötä tukeva verkostoyhteistyö

Arvi Leino DVV:stä kertoi julkisen hallinnon rajapintatyötä tukevasta verkostoyhteistyöstä, jonka yleisinä tavoitteina ovat ohjelmointirajapintojen kehittämisen tukeminen API-periaatteita soveltaen sekä julkisen hallinnon

yhteisten toimintatapojen edistäminen. Verkostoyhteistyössä keskitytään liiketoiminnan strategiaan näkökulmiin sekä vahvistetaan yhteistä näkemystä ja sitoutumista API:en hyödyntämiseen viranomaistoiminnassa. Tarkoitus on myös kerätä mukana olevien organisaatioiden ajatuksia rajapinnoista, kirjata periaatteiden jatkokehitystarpeita ja -toiveita sekä viestiä API-periaatteiden olemassaolosta. Toimintatavat ja muut tavoitteet sovitaan osallistujien kesken.

Verkostoyhteistyö käynnistettiin maaliskuussa 2022. Kiinnostuksestaan ilmoitti 12 organisaatiota, joista 10 on aktiivisesti mukana. Ensimmäisessä tapaamisessa käytiin läpi odotuksia rajapintayhteistyölle ja odotuksissa korostui erityisesti vuorovaikutus. Verkosto toimii pääosin verkossa, mutta kerran vuodessa tavataan fyysisesti.

Lisätietoa verkostoyhteistyöstä on saatavilla osoitteesta <https://www.avoindata.fi/fi/rajapintaperiaatteet>.

Päätös: Merkittiin tiedoksi alustus.

7. Ajankohtaiset EU-asiat

Data Governance Actista (DGA), Digital Services Actista (DSA) ja Digital Market Actista (DMA) on päästy sopuun. LVM tekee DGA:n ja DSA:n viranomaistehtäviin liittyvää selvitystä, jonka pohjalta mietitään millainen ratkaisu olisi tarkoituksenmukaisin.

AI Actia käydään läpi neuvoston työryhmässä. Data Actin käsittely on alkanut. Arvokkaista tietoaineistoista ei ole uutta kerrottavaa.

Lisäksi mainittiin kiinnostavat nostot liittyen suhteisiin kolmansiin maihin:

- EU:n ja Japanin välinen sopimus: Digitalization, Data Free Flow with Trust
- EU-US Trade and Technology Council (TTC): 5. Data Governance and Technology Platforms
- EU Global Gateway -strategia: kestäviä ja luotettuja yhteyksiä ihmisten ja maapallon hyväksi. Informaatio mukana lähinnä teknologiatasolla.

Kysyttiin, onko omadata-asioista jotakin uutta kerrottavaa. Vastattiin, ettei varsinaisesti ole, koska kaikki odottavat jonkun toisen ryhtyvän toimiin. Mainittiin,

että 21.-22.6. järjestetään Wanhassa Satamassa MyData 2022 –konferenssi.
<https://2022.mydata.org/>.

DG DIGIT on valmistellut yhteentoimivuuden lainsäädäntöä, jonka peruste on standardointi ja yhteensovittamistyö. Nyt näyttää, että se olisi hieman tiedonhallintalain kaltainen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi ajankohtaiset EU-asiat.

8. Muut asiat

- Pyöreän pöydän keskustelu tiedon väärinkäytöstä järjestetään 17.6.2022 iltpäivällä läsnätilaisuutena. Hankeryhmäläisille on lähetetty kutsu tilaisuuteen.
- Hankkeen loppuarvioinnin hankintaa valmistellaan parhaillaan. Tarkoituksena on, että arviointi toteutettaisiin elo-marraskuun 2022 aikana. Todennäköisesti arvioinnin toteuttaja tulee kuulemaan sidosryhmiä prosessin aikana.
- Neljäntenä TiHA-hankkeeseen liittyvänä lopputyönä on valmistunut Pyyri Collanderin diplomityö ”Avoimen tiedon hyödyntäminen valmistavaan teollisuuden osallistuvissa yrityksissä”.

Päätös: Merkittiin tiedoksi muut asiat.

9. Syksyn kokoukset

Syksyn kokousten ajankohdiksi oli ehdotettu hankeryhmälle Doodle-kyselyn muodossa seuraavia:

- ma 29.8. klo 13.00-15.50, ti 30.8. klo 12.00-14.50 tai to 1.9. klo 13.00-15.50 (Teams-toteutus)
- to 6.10. klo 11.00-16.00, ti 11.10. klo 11.00-16.00 tai to 13.10. klo 11.00-16.00 (läsnäkokous pidennetyllä kokousajalla)
- ke 30.11. klo 13.00-15.50, to 1.12. klo 13.00-15.50 tai to 8.12. klo 9.00-11.50 (Teams-toteutus)

Doodle-kyselyyn oli tullut vain muutamia vastauksia, joten hankeryhmäläisiä kehoitettiin antamaan vastauksensa mahdollisimman pian, jotta syksyn aikataulut

saadaan lyötyä lukkoon. Tilastokeskus toi esiin, että heillä on suunnitteilla päällekkäiset tilaisuudet 13.10. ja 1.12.

Päätös: Merkittiin syksyn kokousajakohtien tilanne tiedoksi.

10. Kokouksen päättäminen

Päätös: Kokous päätettiin klo 15.35.